

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap 4. csütörtökön.

Értéktartalár:

Hogynévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtérl közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Az intelligens osztályok bérmozgalma.

A magyar főváros legutóbb pártatlanul álló bérmozgalom színhelye volt: Sztrájkjal fegyverezték a társadalom vezető rétegeit, azok a rétegek, amelyekre legbiztosabban számít az állami és társadalmi rend az alsóbb rétegek ádáz támadaival szemben. Orvosok fegyverezték sztrájkjal, a királyi ügyészek utimátumot nyújtottak át a felsőbbeknek, amely szerint állásukról való lemondással fenyegetőztek arra az esetre, ha követeléseiket nem teljesítik. Az orvosok sztrájkja dolgában egyébként megelőzték már a főváros, az mennyiben Aradon, sőt más vidéki városokban is volt már hasonló mozgalom, az új munkás betegsegélyző és biztosító törvény életbe léptetése alkalmából: De most, amikor az ország fővárosában mutatnak példát az intelligenciának, hogy tanuljon a szervezkedett munkásságtól, vegye át a taktikáját: ez olyan precedens, amelyet már szó nélkül hagyni nem lehet.

Nem akarunk vitázni a felett, hogy jogos-e ezeknek a diplomás embereknek a végső elkeseredettségé a mai nehéz megélhetési viszonyok között. Mindenki tudja a maga dolgát. Sőt elismerjük, hogy igenis méltányos követelése a fizetésrendezés követelése és azt hororálnia is kell okvetlenül az illetékes ténylezőknek. De elvárjuk a diploma tulajdonosaitól, hogy szociális helyzetük elbírálásánál ne a sivar osztályérdek szempontjából járjanak el, hanem respektálják a magyar nemzeti eszme érdekét is és ne valljanak egykönnyen közösséget a nemzetközi fel-forgatók taktikájával. Mert ezzel példát mutatnak a kevésbé műveltek nagy tömegének, a kiket állandóan izgatnak úgyis a nemzetközi szociáldemokrata agitátorok, s akiknek lel-külete állandóan ingadozik a néküi is, hova szítsanak inkább: a hazához-e vagy az osztályharcához-e?

Intelligens ember, amidőn ilyen nagy dologra szánja el magát, kell hogy alaposan számot vessen az ország helyzetével, történetével.

Igaz, hogy ma más uralkodó irányzatnak, mint a szociálisnak, létjogosultsága alig van; igaz, hogy minden energiánkat és minden erőnket fel kellene használni népjóléti és szociális intézményeink fejlesztésére: de első sorban mégis figyelembe veendő az, hogy

más a mi helyzetünk, mint a nálunk-nál szerencsésebb nyugati országoké. A nyugat nemzetei békésen fejlőd-hettek, dacára annak, hogy közülök sok kisebb és szegényebb, mint a magyar. Közjogi harcokat, nemzeti létükért való önfentartási küzdelmet nem vivnak ezek a nemzetek és ezért volt és van módjukban minden erejüket és képességüket a népjóléti és a szociális intézmények fejlesztésére fordítani.

Mi nem vagyunk még erre képesek ma sem, miután nálunk még mindig áll a közjogi harc, a nemzeti önfentartási küzdelem, erőnk javát ez a csatátér köti le még most is, mert nem tudjuk, vagy nem akarjuk átérteni hogy nem abban, hanem a gazdasági fejlettségben van a legnagyobb nemzeti erő és éppen ezért nem arra fordítjuk minden képességünket, hogy jobb kényeret teremtsünk a magyarnak. Nekünk bizony, vezéreink szerint, ma is azért kell még harcolnunk, ami a kenyér előfeltétele: a szabadságért és önállóságért!

Mindazonáltal rosszakarat sem mondhatja, hogy a népjóléti és szociális intézmények megteremtése terén semmi sem történt eddig.

Igenis vannak már nagyszabású népjóléti intézményeink; számos szociális törvényünk is van. A törvényhozás ebben az irányban, különösen az utóbbi években sokat alkotott és meg van a készség az illetékes körökben arra, hogy még fokozottabb munkálkodást fejtjen ki ezen a téren. Csak legutóbb emelték a vasútszolgálat, az államtisztviselők fizetését, most van szó a bírák fizetésrendezéséről és rá fog kerülni a sor mindenkire. Csak várni kell türelemmel, hazaszeretettel és ebben ki járjon elől, ha nem az ország értelmisége: az intelligens, diplomás társadalmi osztály?

A magyar ipar részesedése. A

közös kiadásokról készített zárszámadásból kitűnik, hogy a hadsereg szükségleteinek beszerzése alkalmával az 1905-ik évben a kiadásoknak csak 32 százaléka s hogy a haditengerészet kiadásából csak 17. 13. százalék jutott Magyarországnak, — vagyis kitűnt, hogy ebben az egy esztendőben 18 millió koronával költötték el katonáik kevesebbet nálunk, mint amennyit a kvóta arányában ezen szükségletekre Magyarországon elkölteni kötelesek lettek volna.

Ez azonban csak bruttó számítás, mer ha azt vesszük, hogy a kiadásoknak azt a

részét, melyet tényleg Magyarországon költöttek el, — leginkább nyerstermények beszerzésére fordították, tehát magyarországi munkabérekre elenyészően esekély összeget fordítottak, holott annak az összegnek, amit Ausztriában költött el a hadügyminiszter, a fele feltétlenül ipari munkabér volt, — ha ezt is számításba vesszük, megállapítható, hogy Magyarország tényleges károsodása az 1905. évben 70 millió korona.

És ez nem üres beszéd, hanem komoly észrevétel, melyet Chori n Ferenc dr. a delegáció ülésén nyíltan elmondott s amelynek alapján tett indítványát a delegáció el is fogadta.

Tovább megyünk. Kitűnik Chori n beszédéből az is, hogy habár még sem az 1906, sem az 1907. évi zárszámadások adatait nem ismerjük, mégis tudhatjuk már, hogy Magyarország ezen években [is hasonló károsodást szenvedett és jövőre is kénytelen lesz ezen károkat viseini, ha a hadsereg szükségleteinek beszerzésénél radikális változtatások nem lesznek.

Igazan megdöbbentő, ha elgondoljuk, hogy Magyarországon 1867-óta legalább is 500 millió kárt szenvedett akkor is, ha csak a bruttó számadat figyeljük, melyről fentebb elmondtuk, hogy az 1905-évből 18 millió kárt okozott a magyar gazdasági életnek.

Ennek az állapotnak most már a végére kell járni, mert most már mi felment kvótát is fizetünk s ha ezt a kötelezettséget becsületesen teljesítjük, akkor legalább követelnünk kell, hogy az érte járó ellenszolgáltatást is becsületesen megkapjuk.

Eddig az volt a mentegető beszéd, hogy Magyarországon ipara nem képes kielégíteni a hadsereg szükségleti igényeit. Jó. Erre azt feleltük, hogy tessék tehát azokat a szükségleteket nálunk beszerezni, melyek itt beszerezhetők. Történt és ilyen értelmű intézkedés, de nincs benne köszönet, mert például a ruházati szükségletekből 48 százalék jutott Magyarországra, 52 százalék Ausztriára, — de mit jelent az, ha ennek dacára mégis 70 millió károsodás érte a magyar piacot.

A multról beszélgetni hiábavaló volna: de a jövőről intézkedni kell és e tekintetben igen bölcs, igen hasznos intézkedés volna, ha Chori n javaslata, melyet a hadügyi albizottság el fogadott, a gyakorlati életben nyerne megvalósulást.

Ezen javaslat szerint a közös hadügyminiszter köteles volna kiűn kitüntetni mindazon munkabéreket, melyeket a katonai üzemek kifizetettek, az így kifizetett munkabéreket azután beleszámítanak azon állam kvótájába, melynek területén az üzem működik. Így aztan bizonyos lesz, hogy azok a munkabérek, melyek Magyarországon működő katonai üzemek által kifizetett-

tek — akár Ausztriában, akár Magyarországon fűzték ki azokat, — valamely módon elszámolás útján térülnek meg.

Bizonyos lesz? Dehogyan lesz bizonyos. Még ez a forma sem tökéletes. Lehetetlen-e itt tökéletes arányt teremteni, nem is lesz soha.

Azért mi kötelesek vagyunk mindent elkövetni a végből, hogy a hadsereg szükségleteinek beszerzési módjait tökéletesítsük és ellenőrizzük mindaddig, míg a magyar ipar és kereskedelem az őt megillető jogosult igények kielégítéséhez nem jut.

Hiszen kétségtelen dolog az is, hogy a magyar ipart nem volna nehéz versenyképes tenni azokban az iparágakban is, melyekkel az idő szerint a katonai szállítókra terén versenyképesnek el nem ismerik. Ez más lapra tartozik ugyan, de tény, hogy éppen itt kellene a magyar közgazdasági élet boldogulását keresni. Ha ezen a téren haladhatnánk, akkor nem kellene évtizedekig bírkózni a katonai szállítók kvótáztatásáért, nem kellene mindenféle lehetetlen formával büntíteni a közös hadügy-miniszter lejtét.

Es haladhatnánk, hanem törődnék örökösösen az osztrák politikával, mely minket csak meszogazdasági, őstermelő országnak akar tartani.

Hiszen örültség volna, ha mi az agrár érdekeket elhanyagolnánk, vagy nem fejleszténénk, mert éppen a mezogazdasági érdekek gondozása és fejlesztése által alapozhatjuk meg ipari és kereskedelmi életünk legerősebb bástyáit; de az a bajunk, hogy minduntalan összeütözköszéseket keresünk az ipari, kereskedelmi és agrárérdekek között és itthon is ellenséges hangulatban állanak egymással szemközt a magyar közgazdasági élet principiumai.

Ha itthon megérthetnénk egymást és egy célra törekednénk minden közgazdasági tényező, — hamar elérnénk oda, ahová el akarunk jutni.

A választás módja titkos szavazás legyen.

Irta: HERCZEGY MIHÁLY.

A választási reformra nézve mindenfelé megindultak a hírlapi fejtegetések. Elénk megbeszélések folynak különösen azon kérdés fölött is, hogy miként történjen a választás: titkos, vagy nyilvános szavazás útján?

Minden kornak megvan a maga uralkodó eszméje, mely előtt meg kell hajolni a kormányknak is, a törvényhozónak is, ha azt akarja, hogy a nép is meghajoljon ő előtt. Ilyen uralkodó eszme ez idő szerint a képviselő-választásoknál a titkos szavazás. Ma ez a korszerű. Ezzel számolni kell, ambar lehet, hogy holnap már a megvaltozott állapotok más módot követelnek. Mert az idő rohanva halad.

Ezen nézetnek adott kifejezést hírlapi cikkekben maga Kossuth Ferenc is, midőn hangzottatta, hogy a függetlenségi párt nem azért áll az általános választójog mellé, mert azt a nemzeti haladás egotően szükséges és sürgős eszközének tartja: hanem azért, mert egy radikális többség, milyen a függetlenség, nem utasíthatja vissza a népjogokat, melyeket a király a népnek kínál. Ezen alispánokra helyezkedett a függetlenségi párt másik vezére, gróf Apponyi Albert is pécsi, kolozsvári, maramarosi s egyéb beszédeiben.

A korszellem demokratikus irányja követeli az általános és titkos szavazást, melyről azt mondja Lamartini, hogy a franciák azt 1848-ban, mint a népnek a trónja alatt talált nemeselemlét szeretettel és büszkeséggel

karolták föl. A jogegyenlőség elvét ideális magaslatra emeli, a közéletben való szereplést, a közügyekkel való érdeklődést a legszelebb néprétegekbe is beleoltja és nevelé bennük a polgári önérték és emberi méltóságot.

Magyarországban ma már azon meggyőződés lett általánossá, hogy a választási reform nem képzeltető a nyilvánosság elvének fenntartásával. — Az csak a titkos szavazás törvénybeiktatásával valósítható meg. Csak ezáltal lehet megakadályozni a lélekvárlásokat, vesztegetéseket és biztosítani a hatalmasok ellen a választók erkölcsi bátorságát és szabadságát.

Ha a szavazás titkos, a szavazó nem áll presztio alatt. Még a gyengébb is szabadon követheti igazi meggyőződését, lelkiismerete sugallatát. A jelölt nem változtatja színjátékát a választás nagyfontosságú politikai tényét. Nem vesztegethet, mert nem tudja ellenőrizni a nagyszámú választópolgárokat.

A választópolgárok túlnyomó nagy része függő helyzetben van az állam és társadalmi szervezet tényezői ellenében. A közhivatalnok, a magánintézmény, az orvos, az ügyvéd, a kereskedő, az iparos, a földmivel mind airtó fél, hogy politikai szavazatával magára haragítja azokat, kik az ő megjelölését biztosítják. Inkább tartózkodik a szavazástól; félrevonul a politikai életből: szintelenséget játszik csak azért, hogy meg ne gyanúsítsák és áldozata ne legyen az ellenkező véleményűek politikai boszújának. Mint ezt gróf Apponyi az 1901—1906-iki választások alkalmával bizonyította.

Az ilyen függő helyzetben levő választókban hiányzik az az erős elhatározás, hogy merészen szembeálljanak azon keletelenségekkel, üldözésekkel, melyek őket majdan más politikai partnézetük miatt sújtani fogják. Kevés emberben van meg az az igazi férfias bátorság. Kevés férfi az, aki azt tartana, hogy ember az embertől csak nem jódhet meg.

Midőn a szavazás módjának megállapításáról van szó, nem az erős és bator emberekre kell figyelemmel lenni. Hanem a nagy többségre, mely a kisebb rossz bekövetkezésétől is megijed. Ha csak az oly félelem jódhete figyeltembe, mely csupán az erős jellemű és bator emberre hat: úgy a törvény oltalmát épp azoktól vonnánk meg, kiknek, mint különben is aggodalmas természetűeknek, arra legtöbb szükségük van.

Ezekre nézve bizvást mondhatni, hogy a nyilvános szavazás az általános választói jogot kivételtel eredeti jellegéből. Mert általa a gazdaságilag erősebb osztályok befolyása annyira fokozódik, hogy könnyen elnyomja éppen azokat, kiknek az általános választási jog az alkotmányos életre befolyást akar biztosítani.

Ha a gazdaságilag alárendelt alsóbb néposztályokat is választói joghoz akarjuk juttatni, ha ez a mi igazi és őszinte szándékunk: akkor ez állg lehetetés maskép, mint a szavazás titkossága mellett. Különben az íróáigazgatók, bankdirektorok, hivatalnokok és takarékpénztári elnökök, jegyzők, tanítók kényük-kedvük szerint tarjelgethetik alárendeltjeiket a szavazó urnához, — teljesen elnyomva ezek akaratának független nyilvánítását. Nem mernek úgy szavazni, mint mernének akkor, ha külső kényszer nélkül szavazhatnának és ha szavazatukért nem vonatnának felelősségre.

A nyilvános szavazás kényszerhelyzetbe hozza a megjelölített embereket. Nem mernek a fötites hatalom közegeivel szembeállni. Illuziórússá lesz a választói jog. Elnyomja az önálló gondolkodást, függetlenségi érzületet a közlészivizelőknél, magánhivatalnokoknál, gyárosok, kereskedők, iparosoknál, gazdáknál és mindazoknál, kik az állammal, köztörvényhatóságokkal, községgel vagy más hatalmas testülettel, pénzintézettel összekötötésben vannak.

Titkos szavazás mellett kisebb vesztegetés, vagy legalább is sokkal kisebb mértékben fordul elő. Holott pedig aki tudja, hogy mily erős pusztítás víz végbe a nép jelenében a vesztegetés, melynek megatolása

nyilvános szavazás mellett ugyszólván lehetetlenség, az nem fog hive maradni; az kell hogy megbarátkozzék a titkos szavazással. Főleg ha tudja és látja, hogy ez a választás rendjét is, nyugalmát is jobban biztosítja.

Ha a szavazás jóvőre is nyilvános maradna, csak a gardárok, csak a nábokok lehetnének képviselők, mert a választójog kiterjesztése után a választók száma nagyon megzaporodván, mindzereket csak a dűsgardárok bírnák megvárlolni.

Azt se felejtjük el, hogy a titkos szavazás: alkotmánybiztosíték is. Megvéd a hazaáruló és nemzet ellen dolgozó kormányoktól, melyeket csak úgy lehet megbuktatni a választásoknál, ha minden nyomástól menten lehet gyakorolni a szavazati jogot.

Alkotmánybiztosíték is a nemzetközi szocializmus és nemzetiségű agitátorok ellen, akik nyilvános szavazással arra a pártra és azon jelőtre szavaztatják le a munkásokat és alárendeltjeiket, amelyikre akarják. A munkavezető hatalmas szakszervezetek és szindikátusok híveiket, a gyengébbeket, jogi önállóságot dacára is terrorizálják.

A titkos szavazás az alkotmányos államokban ugyszólván mindenütt meghonosodott már. Csak Magyarországon, Poroszországon, néhány kisebb-német államban és Dániában áll még fenn a nyilvános szavazás.

Ennek a mi hazánkban is meg kell szűnni. Mert a titkos szavazás szükséges volta annyira áthatotta már a társadalmat ennek minden rétegét s annyira uralgova lett az emberek itélőtehetségét fölött, hogy azt, még ha talán nem is volna helyes, mégis egyedül helyesnek tartják, a más nézetben levőket pedig perhorreszkálják.

Azonban ezektől eltekintve, a függetlenségi párt nem is fogadhat el más választási módot, mint a titkos szavazást. Ezt hangoztatta a párt a mult időkben is mindig. Ezt követelték az egykori vezérek is régi beszédeikben és hírlapi cikkeikben.

A titkos szavazás szükségessége, fontossága és hasznossága mellett foglal állást a függetlenségi párt jelenlegi vezére és apostola, Kossuth Ferenc is, midőn igaz lelkesedéssel követeli a választói jog kiterjesztését, a kerültek célszerűbb beosztását, a magyarlul irni és olvasni tudást és a titkos szavazást, mint a korrupciónak egyik leghatalmasabb ellenzerét. A titkos szavazás törvénybeiktatását nemcsak a demokracia érdeke, nemcsak az ország érdeke, hanem a minden reformintézményünkél szem előtt tartandó magyarság érdeke is parancsozza.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. Február 6.

— Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 10-én, hétfőn délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozóteremben. A közgyűlés tárgysorozatának általánosabb érdekű ügyei a következők: Tanfési előterjesztés, a Tóth Gyula adóügyi lktatókádó halálával megüresedett állás betöltése iránt, — A nyugdíjvalasztmány határozata öv. Csűcs Antalné és Paczi Mihály végkielégítése ügyében. — A közoktatásügyi miniszter leirata a községi iskolák államosításáról és az erre vonatkozó szerződés tárgyalása. — Alispán ífelhívás az Országos Magyar Gazdasági Egyletbe való belépés iránt. — Tanács előterjesztés a tyúkpiactér kibővítése és rendezése tárgyában. — Galfy Sándor indítványa betegszállító koci beszerzésére.

— A katonatisztek fizetésemelése. Az osztrák delegátusoknak hetek óta híresztelt állásfoglalása a katonatisztek fizetésemelése mellett, az osztrák delegáció hadügyi albizottságának legutóbbi ülésén tényleg megtörtént. Igaz, hogy ebben a magyar delegáció hadügyi albizottsága megelőzte őket, de ez

nem zavarta az osztrákokat abban, hogy határozottabb alaku javaslatokkal álljanak elő, amire különben a közös hadügyminiszter is bízta őket a közlésével, mely szerint elvárja, hogy a katonatisztek fizetés emelésének kérdése még ebben a delegeációban a tisztizsoltat fog. Ehhez képest aztán az osztrák delegáció hadügyi albizottságában juktímet állítottak fel egy határozati javaslattal a tiszték fizetésemelésére és a legénységi zsold leemelése s a legénység élelmezésének javítása között, egy másik határozati javaslat pedig már az 1908. évi közös költségvetésbe 680000 korona felvételét indítványozza a tiszták fizetésrendszerének keresztültelére. Már most az a kérdés, hogy a magyar delegáció ezzel szemben miképpen fog viselkedni. Azaz, hogy ez talán nem is lehet kérdés. Mert a magyar delegáció bizonyosan elfogadja majd a maga hadügyi albizottságának határozati javaslatát, mely nem egyéb, mint a hadügyi vezetőségnek a tiszták fizetésének emelése tekintetében felállított követeléseknek teljesítése. A függetlenségi párt egyes tagjainak eddig ez ellen hallott hangos szava meg se lévszen senkit. Már kieszeltek ugyanis a módját annak, hogy miképpen szavaztassák meg a határozati javaslat ügy, hogy a keszke is jóllakják, a képoszta is megmaradjon. A szavazás elől a kuruc 48-asok majd kivonulnak arra a helyre, amelyet a modern függetlenségi cívok valóságos menhelynek avattak fel. És ott maradnak, míg a szavazás meg nem történik. Aztán hazajönnek Bécsből és büszkén verve a mellüket, — szídják majd itthon a gaz osztrákokat.

— **Kamatláb-leszállítás.** Az osztrák-magyar bank főtanácsa, a f. hó 3-án tartott ülésében elhatározta, hogy a bankkamatlábát fél százalékkal leszállítja. A f. hó 4-től kezdve tehát váltók, varrások és értékpapírok leszámlálására a banknál a kamatláb négy és fél százalék, állami járadékokra, magyar kincstári jegyekre és az Osztrák-magyar Bank zálogleveleire adandó kölcsönöknél a kamatláb öt százalék, más értékpapíroknál adandó kölcsönöknél pedig öt és fél százalék.

— **Jegyzői jubileum.** Csongrád város érdemes főjegyzője: S ó h l y a Gyula barátunk immár 30 éve, hogy ezt a terhes, sokszor bizony sok méltatlan támadásban is részesített hivatali állást betölti. Harminc évi közszolgálat: nagy idő sokkal nyugodalmasabb hivatalos állásban is, mint amilyen a csongrádi főjegyzőé, akinek ezen hosszú idő alatt az ott egymással élesen szemben álló pártok között a kiegyenlítő szerep jutott, amelynek épp olyan becsületesen, hiven és lelkiismeretesen, éppen olyan sikerrel is felelt mindig meg, mint a hivatalos állásának. Épp ezért is évezéi odaát, a szomszédvárosban S ó h l y a Gyula főjegyző, pártkülömbőség nélkül mindenek szeretetét, nagybecsületét és azt a tisztelget, mely ilyen most is ünneppé, bensőséges ünneppé avatja az ő harminc éves jegyzői működésének jubileumát, melyben nemcsak a szomszéd város hivatali tényezői és nagyközönsége, de hivatalos főlebbvalói is részt vesznek, kik szintén igaz értéke szerint becsülik a derék, érdemes, kötelességtudó és lelkiismeretes köztisztviselőt. Tegnap volt 30 éve, hogy S ó h l y a Gyula Csongrád jegyzője lett. Ez alkalomból a város képviselőtestülete tegnap délelőtt 10 órakor diszközgyűlést tartott, melyet miután az elnökök községi bíró megnyitott, küldött-

ség hívta meg az ünnepeltet a gyűlésen való megjelenésre. Percekig tartó éljenzés fogadta, a gyűlésterembe léptekor S ó h l y a Gyulát, akit erre a képviselőtestület nevében P o r b s z k y József apátplebánus üdvözölt meleg szavakkal, amelyre az ünnepeit főjegyző mélyen meghatva felelt. Ezután átadták a községnek a nap emlékére, szegény gyermekek felruházásának alapja javára, gyűjtés útján, S ó h l y a Gyula nevében létesített alapítvány összegét, mire a diszközgyűlés véget ért. Gyűlés után C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán volt az első, aki az ünnepeit főjegyzőt, a vármegye nevében is üdvözölte. Sorban üdvözölték ezután: a községi előjáróság és a képviselőtestület tagjai, az egyházak, a jegyzői egyesület, az iskolák, az ottani pénzintézetek, egyletek és örökös küldöttségei. Délben a kaszinóban tarsas ebéd volt, melyen számos pohárköszöntő szöveg, lelkes hangulatban a jubilánsnak.

— **A hatvanhetesek egyesülése.** Néhány nap óta egyes lapok arról írnak, hogy a volt szabadelvű pártból alakult Nemzeti Társaskör és az alkotmánypárt között tárgyalások folynak az íránt, hogy a régi szabadelvűek valamiképpen egyesüljenek az alkotmánypárttal. A mi értesülésünk szerint a hír, ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Konkrét tárgyalások egyáltalán nem voltak és jelenleg sincsenek. Mindössze csak annyiról van szó, hogy a hatvanhetesek alapon álló politikusok között barátságos eszmecserék folynak arról, hogy a régi szabadelvűpárt érdemes férfait egy hatvanhetes formációba beolvassák, sem a mód, sem a forma nem került még megállapítás alá. Beszélnek arról is többek között, hogy ez az új alakulás a függetlenségi párt régi liberális elemének nevelésével történjék, természetesen a közjogi kérdések — a 48. és 67. — fértételével. De — és ezt hangsúlyozni kell — ez a hatvanhetes liberális tömörülés csak terv és semmi esetre sem vonatkozik mostanra, amikor a koalíció a vallalt feladatok egy részével még adós. Sőt ellenkezőleg. Azt akarják az új alakulás tervezői, hogy a függetlenségi párt csak esánlja meg a létezámmelést is. Szóval, az új hatvanhetes csoportosulás nem akarja bolygatni a koalíciót és csak az új, általános választói reform megvalósítása után lépne akeióba.

— **Egy újságíró földik balesete.** Sulyos baleset érte a városunkban jól ismert, mert itt is született és nevelkedett P i l c z Mór bécsi nyugalmazott lapserkesztőt, aki tavasz idején évről-évre ellatogatott Szentese, az ő szülővárosába, hogy itt rokonai és jóbatáit körében néhány napot eltöltöns. Nevezett újságíró társunk, akinek vallat bizony már hetven év terhe nyomja, a napokban a bécsi hírlapírók klubjából, a Concordiából távoztában magcsúszott a lépcsőn és lezuhant az utca fövezetére, ahol eszméletlenül, vérző fejjel terült el. A gyorsan előhívott mentők lakására szállították érdemes kollegáinkat, aki a homlokán, a szeme alatt és kezcsuklóban sérült meg. Fia aki a bécsi egyetem egyik orvos-tanára, gondos ápolás alá vette a beteget, aki remélhetőleg felépül néhány nap alatt a szenvedett sérülésekből.

— **A büntető törvénykönyv módosítása.** A képviselőház f. hó 3-ik ülésére volt kitéve a büntető törvénykönyv módosítására, vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása, melyet azonban a H a z czen alkalmával jöböl

az igazságügyi bizottsághoz utasított. Ennek oka állítólag az, hogy a javaslatban több rendbeli pótlást eszközölnek. Nevezetesen belefoglalják az államellenes igazságokra, az országban a külföld előtt való ósárlására és a váltópénz hamisítására vonatkozó büntető intézkedéseket. Más hírek szerint azonban a javaslat ezen visszautasításának igasi oka az, hogy a "kormány minden áron biztosítani akarta a delegációkra való tekintettel, másnapról kezdve a képviselőház szünetét és ezért inkább a bizottsághoz utasította vissza a javaslatot, nehogy a Ház egy előreláthatólag több napos parlamenti vitába kezdjen. Bármiképp is álljon egyébként a dolog és bármelyik verzió legyen ezek közül igaz, — az kétségtelen, hogy ezeknek a fontos javaslatoknak mielőbb újra a képviselőház ülése elé kell kerülnük.

— **Halálozás.** A városháza kitérték f. hó 3-án a fekete lobogót: gyászban a városnak. Harminc éven át volt egy köztisztviselője: T ó t h Gyula adóhivatali fogalmazó hait meg hirtelen-váratlan, a nélkül, hogy betegsége előzte volna meg kimulását. Folyó hó 3-án kora reggel, ahogy felkelve, a nagy havazást látta, T ó t h Gyula lapátot kapott kezébe, hogy 6 elakarjára a lakása előtti járdán is magára felelyűlemltet hódomeget. Munka közben megsárdulhatott és összeesett, mire azonnal bevitték a házába, lefektették, orvosért szajajították, — de minden hiabavaló volt. A megsárdult ember nem tért többé eszmélethez s rövid haláltusa után, a szenvedett szűlést következtében meghalt. T ó t h Gyula mint köztisztviselő, többféle állásban 30 évig szolgált Szentes városát hiven, lelkiismeretesen és érdemes rá hogy emléket megörökítsük. Temetésé tegnap délután volt tisztviselőitársainak testületi s nagyszámú gyászközönségek részvételével. A megdöbbentő halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

„Özv. Tóth Gyulán született Sipéki Balás Gizella úgy a maga, mint az ösosz rokonág nevében, a mérteletlen fájdalomtól lesújtva tudatja, hogy a szerető férfi, gondos apa, jó fű, testvér és rokon: Tóth Gyula, Szentes rendezett tanácsú város 80 éven át volt hivatalnok a életének 58-ik, boldog házasságának 28-ik évében, folyó hó 3-án délelőtt 11 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 5-én délután 9 órakor fogják a IV. kerület, Sámán Mihály-útca 3 számú gyászházba, a rófn. kath. egyház szertartásai szerint az anyaföldnek átadni. Az engedelmű szent miscaloztat folyó hó 6-án reggel fél 9 órakor fog az Egk Urának bemutatni. Áldás emlékezetére!”

— **A közbirtokosságok megszüntetése.** A vármegyei és városok törvényhatóságaira sok terhet rónak a régi időkbeli fenmaradt közbirtokosságok, melyek az ország több vidékén a régi urbességekből formálódtak át. Az úgyncevezett közbirtokossági tanácsok tulajdonképen kivánsága a városok és vármegyék törvényhatóságaihoz intézett követelésekben, köztéher áthérisásokban csúcsodott ki. A városok és vármegyék anyagi érdekei számtalanszor szenvednek sérelmet a közbirtokosság miatt. sok városban fordultak elő esetek, hogy a közbirtokosság egy-egy birtokot, legelőt, erdőt stb. magának vindikál, holott az az egész város közönségének a tulajdona. Ugy értesülünk, most, hogy állítólag az igazságügyminisztériumban gyűjtik az adatokat arra nézve, hogy a közbirtokossági, volt urbéres és a hasonló jellegű erdő, fűrd, legelő és bányaközösségekben levő osztalton illetőségek vagy arányjogok összevárlálásán előforduló visszaélések miatt eme közösségek jogi viszonyait törvényhozs útján új jogalapon rendeztesse-

nek. Több vármegyében — belügyminiszteri rendelet alapján — állítólag — már összeírják a közbirtokossági területeket.

— **Időjelzés.** M e t e o r jelzése szerint — amint ez különben is következett — február első napjainak időjárása csapadékos, ami vagy havazásban, vagy esőzésben nyilvánul. Február hónap közepé tájra M e t e o r méréséktől hideg időjárás jósol, de — mint ezt már az ősszel megírta — nagyon hideg nem lesz.

— **Hat hatosért hat havi börtön.** V a r g a Imre algyői lakost, aki most is három évi fegyházbüntetésért tölti a váci fegyházban, a napokban a szegedi törvényszék újból elítélte hat hónapi börtönbüntetésre — hat kéve szalma ellopásáért. V a r g a a múlt évi február havában, a szeged-sövényházi armentesítő társulat kárára, a vasúti töltésről ellopott hat kéve nádat, melynek értéke 60 krajcar volt. Minden lopott kévére így egy — egy havi börtönbüntetés kell a megrogzott embernek elszavenednie.

— **A gézgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden, március első napján délelőtt 9 órakor fognak a Szeged-aisóvárosi új vizmütelepen megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9. szám) küldendőek be Szegedre.

— **Leégett ecetgyár.** A hétfőről keddre virradó éjszakán, éjfél tájt tűz ütött ki K a i n Dezsőnek az I. kerületben, a cékház útján levő ecetgyárában. A tűz bent a gyárhelyiségben keletkezett, eddig még ki nem derített okból, de valószínűleg vigyázatlanság vagy véletlen folytán — s éppen mert éjjel támadt, mikor bent a gyárhelyiségben senki sem volt, meglehetősen későn is vették észre. Úgy, hogy pusztításának akkor, mikor a tűzoltóság a szücsedelem helyére érkezett, gátat vetni már nem is lehetett. A tűz a gyárhelyiségben levő hordókban, dongákban és az ecetgyártásra szolgáló nagymennyiségű cserforgácsban bőséges táplálékot talált, annyira, hogy még másnap délelőtt is, csaknem délig munkát adott a tűzoltóknak. A gyár, a raktár, az anyagszerek és az épület teljesen elhamvadt. A kar tehát igen jelentékeny ugyan, de megtérül, miután a gyár biztosítva volt.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja rózsás kerek arcukat.

Rendkívüli gyógsikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vényírásánál SCOTT-féle felnőtteknek s agoknak époly módoszer védjegyét — a jó és hatásos, mint gyermekeknek halászat — XI. 4—1. kérjük figyelmesebbé venni. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerüzletekben.

Köszönetnyilvánítás.

A csongrád vármegyei gazdasági egyesület által f. hó 1-én rendezett ténylegvalom alkalomkor felülfizetni szívesek voltak: Zsoldos Ferenc 30 kor.; Dr. Cicatricis Lajos 20 kor.; Zsoldos Elek 15 kor.; Kádár Árpád, özv. Dobosy Ferenczné, dr. Szedér Ferenc János 10—10 kor.; dr. Albertényi Adolf 8 kor.; Szőke Matyánsné, Petrovics Soma 5—5 kor.;

Fekete István, Cserna János, Balogi Imre, dr. Sinóros Szabó Sándor 4—4 kor.; Bánfalvi Lajos, dr. Fenyvesi Adolf 3—3 kor.; Kiss László, (Orosháza) Cs. Lakos Istvánné, Nagy Gy. Bálint, Czákó Imre, Csúcs Lajos, ifj. Horváth István, ifj. Vecseri János, Sámuel Béla, Picesznik Antal, Bartha Sándor, 2—2 kor.; Bartha A. (Vadászárdó), Palásthy László 1—1 korona. Összes felülfizetés 161 korona. A szíves felülfizetőknél az egyesület nevében ez úton fejezi ki hálás köszönetét: a rendezőség.

Felöljáró: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” köznyomda

Eladó ház.

III. kerület Páva-útca 12. szám (Hungerleider féle) ház szabad kézből eladó. Ugyanott 1 mosdó tükörrel és egy nagy kerek asztal is eladó. Értekezni lehet Pollátsek Mór baromfi kereskedőnél Andrassy-útca 6. szám.

Eladó olajgyár.

Olajgyár, négy szobás lakóházzal, a tulajdonos betegsége miatt, kedvező feltételek mellett, a gyári berendezéssel vagy anélkül, tehát ecsettel a ház külön is eladó. — Közvetítők díjaztatnak.

Értekezhetni özv. Freund Lajosné tulajdonossal. 5—5.

Kapus István IV. tized 634 számú háza február hó 10-én birói árverésen elárvereztetik.

2—1

A körös-tisza-marosi armentesítő és belvízszab. társulat főigazgatójától.

2417 1907.

Pályázati hirdetemény.

A körös-tisza-marosi armentesítő és belvízszabályozó társulatnál elhalálózás folytán megüresedett s évi 2800 korona törzsfizetéssel, 400 korona lakbérrel, a törzsfizetés 50 %-áig emelkedhető s a nyugdíj igénybe is beszámítandó 10% ötöd éves korpótlékkal, 10 évi szolgálat után fokozatosan emelkedő nyugdíjjogosultsággal rendezesített társulati főszámvételei állásra — mely a társulat központi választmánya által választás útján tölthetik be — pályázatot hirdetek.

Megjegyzem, hogy a most meghirdetett törzsfizetés a társulati közgyűlés 1907. évi 7. számú határozata folytán a folyamatban levő kataszteri pótlóliquidáció lebonyolítása után 3200 koronára fog emelteni.

A pályázni kívánók, családi állapotukat és életkorukat feltüntetve anyakönyvi kivonattal, — tanulmányukat igazoló bizonyítványokkal, — továbbá eddigi alkalmaztatásukat tanúsító okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket folyó évi február hó 29-ik napjáig, mint záros határidőig, a társulati főigazgatósnál, Szentesen adhatják be. Az ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Szentés, 1908. január 24.

3—3

Fekete Márton
kir. tanácsos
főigazgató.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munhálatokat folyó 1907. évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb művészeti követelményeknek megfelelőleg felszerelt UJ

műtermemben

fogom eszközölnöm.

Hegedűs Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecília
fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. visítifénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K
3 db. kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir . 8 K